

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA  
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

**Biuletyn Informacyjny**  
**Warmia i Mazury, Polska,**  
**Unia Europejska**



Olsztyn, listopad 2021

## SPIS TREŚCI

<b>I. UNIJNE AKTUALNOŚCI .....</b>	<b>2</b>
1. Prognoza z jesieni 2021: ożywienie trwa.....	2
2. Eksport zapewnia 38 mln miejsc pracy w UE .....	3
3. Ekotransport dobry dla polskiej gospodarki .....	4
4. 600 mln euro dla Ukrainy .....	5
5. Energetyka na zielono .....	6
6. Trudne chemikalia w odpadach .....	7
7. Zdrowe lasy i gleby.....	8
8. Startupy w plenerze.....	9
<b>II. Z BIURA W BRUKSELI.....</b>	<b>11</b>
1. Konferencja „Farm to Fork – Wspólne budowanie zrównoważonych systemów żywnościowych” .....	11
2. Webinarium pt. „Tydzień z klastrami: Klaster 6 – Żywność, biogospodarka, zasoby naturalne, rolnictwo i środowisko” .....	13
3. Webinarium pt. „Europejskie Ekosystemy Innowacji” .....	16
<b>WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ.....</b>	<b>19</b>
1. Kawa z Ekspertem pt. „Mapa Europejskiego Zielonego Ładu w rolnictwie i na obszarach wiejskich”.....	19
2. Spotkanie pt. „Fundusze UE 2021-2027 – Polska. Szanse, źródła, zasady” .....	23
<b>III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA .....</b>	<b>24</b>
1. Korpus Solidarności ponad granicami .....	24
2. Konkurs filmowy „Postaw na słońce” .....	25
3. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń .....	26

# I. UNIJNE AKTUALNOŚCI

## 1. Prognoza z jesieni 2021: ożywienie trwa

Trwa wychodzenie gospodarki UE z recesji wywołanej pandemią. Wraz z postępowaniem akcji szczepień i znoszeniem ograniczeń, wiosną ponownie odnotowano wzrost, który trwał całe lato dzięki otwarciu gospodarki. W okresie objętym prognozą gospodarka UE będzie nadal rosła, osiągając wzrost na poziomie odpowiednio 5 proc., 4,3 proc. i 2,5 proc. w 2021 r., 2022 r. i 2023 r. Polska nadal znajduje się wśród liderów rozwoju.

Stopa wzrostu PKB w UE w drugim kwartale 2021 r. na poziomie prawie 14 proc. w ujęciu rocznym była najwyższą w historii – na tym samym poziomie co bezprecedensowy spadek w tym samym okresie ubiegłego roku, podczas pierwszej fali pandemii. Gospodarka UE w trzecim kwartale 2021 r. osiągnęła poziom sprzed pandemii i przeszła tym samym od ożywienia gospodarczego do rozwoju.

Przewiduje się, że wzrost ten będzie w dalszym ciągu napędzany popytem wewnętrznym. Poprawiająca się sytuacja na rynku pracy i przewidywany spadek oszczędności powinny przyczynić się do stabilizacji tempa wydatków konsumenckich. Wdrożenie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) również zaczyna odgrywać ważną rolę w pobudzaniu inwestycji prywatnych i publicznych.

Nowe trudności mogą jednak zagrozić tempu wzrostu. Wąskie gardła i zakłócenia w dostawach na całym świecie mają negatywny wpływ na aktywność gospodarczą w UE, w szczególności w wysoce zintegrowanym sektorze wytwórczym. Co więcej, ceny energii, zwłaszcza gazu ziemnego, po gwałtownym spadku w 2020 r. rosły w ciągu ostatniego miesiąca w szybkim tempie i obecnie są na znacznie wyższym poziomie niż przed pandemią. Będzie to miało negatywny wpływ na konsumpcję i inwestycje.

Sytuacja na rynkach pracy UE znacznie się poprawiła dzięki łagodzeniu ograniczeń, jakimi objęte były aktywności związane bezpośrednio z konsumpcją. W drugim kwartale br. w gospodarce UE powstało około 1,5 mln nowych miejsc pracy, wielu pracowników mogło zrezygnować z programów utrzymania miejsc pracy, a stopa bezrobocia spadła. Całkowita stopa zatrudnienia w UE była jednak nadal o 1 proc. niższa niż przed pandemią.

Prognoza przewiduje wzrost zatrudnienia w UE na poziomie 0,8 proc. w tym roku, 1 proc. w 2022 r. i 0,6 proc. w 2023 r. Oczekuje się, że w przyszłym roku zatrudnienie przekroczy poziom sprzed kryzysu, by w 2023 r. wzrosnąć jeszcze bardziej. Przewiduje się, że bezrobocie w UE spadnie z 7,1 proc. w bieżącym roku do 6,7 proc. i 6,5 proc. w 2022 r. i 2023 r. W strefie euro prognozowane bezrobocie wyniesie w ciągu tych trzech lat odpowiednio 7,9 proc., 7,5 proc. i 7,3 proc.

Po kilku latach niskiej inflacji, gwałtownemu wznowieniu działalności gospodarczej w UE i wielu innych gospodarkach rozwiniętych towarzyszył wyższy niż przewidywano wzrost inflacji.

Roczna inflacja w strefie euro wzrosła z ujemnego poziomu -0,3 proc. w ostatnim kwartale 2020 r. do 2,8 proc. w trzecim kwartale 2021 r. Październikowy odczyt na poziomie 4,1 proc. wyrównał najwyższy w historii wynik publikowanych od 1997 r. danych inflacyjnych w strefie euro.

Choć ten silny wzrost inflacji jest wywołany głównie wysokimi cenami energii, to wydaje się również powiązany z szerokim wachlarzem dostosowań gospodarczych związanych z końcem pandemii, co sugeruje, że obecny wysoki poziom ma w dużej mierze charakter przejściowy.

Chociaż wpływ pandemii na działalność gospodarczą znacznie się zmniejszył, to COVID-19 wciąż jest zagrożeniem, a ożywienie gospodarcze jest w dużym stopniu uzależnione od rozwoju pandemii, zarówno w UE, jak i poza nią. W świetle niedawnego wzrostu liczby przypadków w wielu krajach nie można wykluczyć ponownego wprowadzenia ograniczeń mających negatywny wpływ na działalność gospodarczą. W UE ryzyko to jest szczególnie wysokie w państwach członkowskich o stosunkowo niskim wskaźniku szczepień. Ryzyka gospodarcze wynikają również z potencjalnie przedłużającego się wpływu bieżącego ograniczenia podaży i wąskich gardeł.

Więcej na: [https://ec.europa.eu/poland/news/211112\\_autumn\\_forecast\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/211112_autumn_forecast_pl).

## **2. Eksport zapewnia 38 mln miejsc pracy w UE**

Komisja Europejska opublikowała sprawozdanie odnoszące się do wymiany handlowej. W sprawozdaniu znajdują się dane, gromadzone przez określony czas na szczeblu europejskim i na szczeblu państw członkowskich. Dane pogrupowano według branż, poziomu umiejętności, płci, etc. Pokazują one np., że unijny eksport wspiera ponad 38 mln miejsc pracy w UE. Jest to o 11 mln więcej niż dziesięć lat temu. Wynagrodzenie takich miejsc pracy jest średnio o 12 proc. wyższe niż w przypadku miejsc pracy w gospodarce w ujęciu ogólnym. Ten wzrost liczby miejsc pracy wspieranych przez eksport jest wynikiem wzrostu eksportu w UE, którego zasięg był jeszcze większy: równoległe ze wzrostem liczby miejsc pracy powiązanych z eksportem, który w latach 2000–2019 wyniósł 75 proc., łączny eksport wzrósł o 130 proc. Dane te wyraźnie wskazują, że rozwój handlu oznacza więcej miejsc pracy. Najlepszym sposobem na zagwarantowanie tego wzrostu jest zawieranie umów handlowych oraz ich staranne wdrażanie. Mając na uwadze, że 93 proc. wszystkich eksporterów unijnych to małe i średnie przedsiębiorstwa, duże znaczenie ma przekazanie im wiedzy i umożliwienie zrozumienia możliwości i warunków oferowanych przez obszerną sieć 45 umów handlowych zawartych przez UE.

Dzięki wymianie handlowej powstają miejsca pracy w całej UE; ich liczba nieustannie rośnie. Największy wzrost od 2000 r. odnotowano w Bułgarii (+368 proc.), na Słowacji (+287 proc.), w Irlandii (+202 proc.), w Słowenii (+184 proc.) oraz w Estonii (+173 proc.).

W sprawozdaniu znajdują się szczegółowe zestawienia wyników dla poszczególnych państw członkowskich UE.

Opublikowane dane wskazują również na istotne pozytywne skutki uboczne, jakie unijny eksport wywołuje w obrębie UE. Dobre rezultaty eksporterów w jednym państwie członkowskim przynoszą również korzyści pracownikom w pozostałych państwach członkowskich. Dostawcy towarów i usług w ramach łańcucha dostaw zyskują bowiem, gdy ich klienci końcowi sprzedają ostateczny produkt za granicą. Na przykład francuski eksport do państw spoza UE wspiera około 658 tys. miejsc pracy w innych państwach członkowskich UE, zaś polski eksport – 200 tys. takich miejsc pracy.

Co więcej, wywóz z UE do krajów trzecich zapewnia wsparcie prawie 24 mln miejsc pracy poza jej terytorium. Od 2000 r. liczba tych miejsc pracy wzrosła ponad dwukrotnie. Na przykład aż 1,5 mln miejsc pracy w Stanach Zjednoczonych, 2,2 mln miejsc pracy w Indiach oraz 530 tys. miejsc pracy w Turcji zyskuje wsparcie dzięki produkcji towarów i usług w tych państwach, która to produkcja jest powiązana z eksportem UE za pośrednictwem globalnych łańcuchów dostaw.

I wreszcie, w badaniu przeanalizowano również kwestię równowagi płci i stwierdzono, że ponad 14 mln kobiet w UE zawdzięcza swoje miejsca pracy wymianie handlowej.

Więcej na: [https://ec.europa.eu/poland/news/211116\\_trade\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/211116_trade_pl).

### **3. Ekotransport dobry dla polskiej gospodarki**

Polskie plany inwestowania w infrastrukturę ładowania pojazdów elektrycznych i tankowania wodoru dla pojazdów bezemisyjnych i niskoemisyjnych są zgodne z unijnymi zasadami pomocy państwa – stwierdziła Komisja Europejska. Przedmiotowe działania przyczynią się do zmniejszenia emisji CO<sub>2</sub> i innych zanieczyszczeń bez nadmiernego zakłócania konkurencji na jednolitym rynku

Celem programu jest stworzenie kompleksowej sieci infrastruktury ładowania pojazdów na trasach należących do transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T), a także na innych drogach w Polsce.

Program będzie dysponował budżetem w wysokości ok. 173 mln euro (800 mln zł) na lata 2021–2025 i składa się z dwóch części: (i) 151 mln euro (700 mln zł) zostanie przeznaczone na inwestycje w stacje ładowania pojazdów elektrycznych, ze szczególnym naciskiem na stacje szybkiego ładowania i infrastrukturę ładowania poza miastami; natomiast (ii) 22 mln euro (100 mln zł) zostanie przeznaczone na budowę publicznie dostępnych stacji tankowania wodoru w ramach projektu pilotażowego. Celem tego projektu pilotażowego jest zebranie danych rynkowych i biznesowych dotyczących sektora mobilności wodorowej w Polsce.

Wsparcie w ramach programu będzie miało formę dotacji bezpośrednich i będzie ograniczone do 50 proc. kwalifikowalnych kosztów inwestycji. Program jest otwarty dla

wszystkich podmiotów gospodarczych spełniających określone normy, na przykład pod względem interoperacyjności infrastruktury. Ponadto wnioskodawcy będą musieli spełniać kryteria kwalifikowalności związane z finansowymi i organizacyjnymi wymogami dotyczącymi wykonalności projektów, w tym zapewnić odpowiednią lokalizację wspieranej infrastruktury.

Komisja uważa, że środek ten zachęci do bardziej powszechnego korzystania z pojazdów bezemisyjnych i niskoemisyjnych, a tym samym w znacznym stopniu przyczyni się do zmniejszenia emisji CO<sub>2</sub> i zanieczyszczeń, zgodnie z celami UE w zakresie klimatu i środowiska oraz celami określonymi w Europejskim Zielonym Ładzie.

Ponadto Komisja uznała, że będą zapewnione niezbędne zabezpieczenia ograniczające pomoc do minimum. W szczególności: (i) wnioski będą weryfikowane w ramach niedyskryminacyjnej, otwartej i przejrzystej procedury; (ii) maksymalna kwota pomocy na jednego beneficjenta będzie ograniczona; oraz (iii) znaczna część budżetu zostanie udostępniona tylko małym i średnim przedsiębiorstwom.

Komisja stwierdziła, że wkład programu w realizację unijnych celów w zakresie środowiska i klimatu przeważa nad zakłóceniem konkurencji i wymiany handlowej, które wsparcie to może ewentualnie spowodować.

W związku z tym Komisja zatwierdziła środek na podstawie unijnych zasad pomocy państwa.

Więcej na: [https://ec.europa.eu/poland/news/211103\\_emobility\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/211103_emobility_pl).

#### **4. 600 mln euro dla Ukrainy**

Komisja Europejska, działając w imieniu UE, wypłaciła Ukrainie 600 mln euro w ramach pomocy makrofinansowej. Jest to druga i ostatnia transza w ramach obecnego programu mającego łagodzić skutki gospodarcze pandemii COVID-19. W ramach szeregu programów pomocy makrofinansowej Ukraina otrzymała już pożyczki w łącznej kwocie 4,4 mld euro.

Wypłata ta stanowi część nadzwyczajnego pakietu pomocy makrofinansowej w wysokości 3 mld euro dla dziesięciu partnerów objętych procesem rozszerzenia i polityką sąsiedztwa, który ma pomóc im w ograniczeniu skutków gospodarczych pandemii COVID-19. Program ten jest konkretnym wyrazem solidarności UE z jej partnerami, a jego celem jest pomoc partnerom w pokonywaniu skutków gospodarczych pandemii COVID-19.

Podstawą wypłaty tej pomocy jest pozytywna ocena Komisji postępów poczynionych przez władze Ukrainy we wdrażaniu uzgodnionych działań strategicznych w ramach programu pomocy makrofinansowej związanej z COVID-19. Ukraina zrealizowała wszystkie osiem zobowiązań politycznych dotyczących zarządzania finansami publicznymi, sprawowania rządów i praworządności, poprawy klimatu biznesowego oraz reform sektorowych i przedsiębiorstw państwowych.

Ukraina poczyniła również postępy w realizacji działań uzgodnionych z Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW). Dotyczy to w szczególności istotnych zabiegów legislacyjnych w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości.

Pomoc makrofinansowa jest częścią szerszego zaangażowania UE w stosunki z partnerami objętymi procesem rozszerzenia i polityką sąsiedztwa i ma stanowić nadzwyczajny instrument reagowania kryzysowego. Mogą z niej skorzystać partnerzy objęci procesem rozszerzenia i partnerzy sąsiadujący z UE, borykający się z poważnymi problemami w zakresie bilansu płatniczego. Pomoc ta jest wyrazem solidarności UE z tymi partnerami oraz wsparcia skutecznej polityki w dobie bezprecedensowego kryzysu.

Oprócz pomocy makrofinansowej UE wspiera partnerów w ramach swojej polityki sąsiedztwa i na Bałkanach Zachodnich za pośrednictwem pomocy dwustronnej i regionalnej, programów tematycznych, pomocy humanitarnej, instrumentów łączonych i gwarancji z Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR i EFZR+) w celu wspierania inwestycji w sektorach najbardziej dotkniętych pandemią koronawirusa.

Ukraina jest dla UE partnerem priorytetowym. UE wspiera Ukrainę w zapewnianiu jej obywatelom stabilnej, dostatniej i demokratycznej przyszłości i niezmiennie popiera niepodległość, integralność terytorialną i suwerenność Ukrainy w granicach uznanych przez społeczność międzynarodową. Układ o stowarzyszeniu, w tym pogłębiona i kompleksowa strefa wolnego handlu (DCFTA), jest głównym narzędziem służącym zbliżeniu Ukrainy i UE, promowaniu głębszych więzi politycznych, silniejszych powiązań gospodarczych i poszanowania wspólnych wartości.

Więcej na: [https://ec.europa.eu/poland/news/211026\\_ukraine\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/211026_ukraine_pl).

## **5. Energetyka na zielono**

Komisja Europejska przyjęła sprawozdania na temat stanu unii energetycznej z 2021 r., w których podsumowała postępy poczynione przez UE w zakresie przejścia na czystą energię prawie dwa lata po wprowadzeniu Europejskiego Zielonego Ładu. Chociaż widać pozytywne tendencje, konieczny będzie większy wysiłek, aby osiągnąć cel na 2030 r., jakim jest ograniczenie emisji netto o co najmniej 55 proc. i osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. W przyszłym roku dane będą musiały zostać dokładnie przeanalizowane pod kątem bardziej długoterminowych tendencji po pandemii COVID-19.

Ze sprawozdania wynika, że w 2020 r. po raz pierwszy odnawialne źródła energii wyprzedziły paliwa kopalne jako główne źródło energii w UE, wytwarzając 38 proc. energii elektrycznej, podczas gdy w przypadku paliw kopalnych odsetek ten wynosił 37 proc. Do tej pory 9 państw członkowskich UE wycofało już węgiel, 13 innych zobowiązało się do jego wycofania, a 4 państwa rozważają możliwe daty. W porównaniu z 2019 r. emisje gazów cieplarnianych w UE-27 spadły w 2020 r. o prawie 10 proc., co stanowi bezprecedensowy

spadek emisji spowodowany pandemią COVID-19, który doprowadził do redukcji emisji ogółem o 31 proc. w porównaniu z 1990 r.

Tegoroczne sprawozdanie jest również publikowane w kontekście gwałtownego wzrostu cen energii w Europie i na całym świecie, spowodowanego głównie rosnącymi cenami gazu. Chociaż oczekuje się, że sytuacja ta będzie tymczasowa, zwraca ona uwagę na zależność UE od importu energii, która wzrosła do najwyższego poziomu od 30 lat oraz na znaczenie przejścia na czystą energię dla zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego UE. Zgodnie z najnowszymi danymi ubóstwo energetyczne dotyka nawet 31 mln osób w UE, a kwestia ta pozostanie w centrum uwagi w świetle wyzwań gospodarczych związanych z COVID-19 i obecnej sytuacji cenowej. Dlatego też Komisja w swoim niedawnym komunikacie w sprawie cen energii położyła duży nacisk na ochronę konsumentów podatnych na zagrożenia.

W sprawozdaniu na temat stanu unii energetycznej przeanalizowano, w jaki sposób pandemia COVID-19 wpłynęła w ubiegłym roku na politykę energetyczną i klimatyczną i przedstawiono znaczne postępy legislacyjne w realizacji unijnych działań na rzecz dekarbonizacji. Odnotowano również wysiłki polityczne zmierzające do tego, by nasze programy odbudowy po pandemii COVID-19 w większym stopniu niż kiedykolwiek uwzględniały cele w zakresie klimatu i energii.

Więcej na: [https://ec.europa.eu/poland/news/211027\\_energy\\_union\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/211027_energy_union_pl).

## 6. Trudne chemikalia w odpadach

Komisja Europejska przyjęła wniosek w sprawie ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska przed niektórymi spośród najbardziej szkodliwych substancji chemicznych, tzw. trwałymi zanieczyszczeniami organicznymi (TZO) w odpadach. Zaostrzając istniejące limity KE uniemożliwia ponowne wprowadzenie tych substancji do gospodarki.

Trwałe zanieczyszczenia organiczne to substancje chemiczne o właściwościach toksycznych, które pozostają w środowisku przez bardzo długi czas, gromadzą się w łańcuchach pokarmowych i mogą szkodzić zdrowiu ludzkiemu i środowisku. Celem wniosku jest wyeliminowanie lub zminimalizowanie emisji TZO z odpadów. Choć TZO nie są już stosowane do produkcji, nadal można je znaleźć w odpadach pochodzących z niektórych produktów np. wodoodpornych materiałów włókienniczych, mebli, tworzyw sztucznych i sprzętu elektronicznego.

We wniosku Komisja proponuje wprowadzenie rygorystycznych limitów dla następujących trzech substancji lub grup substancji w odpadach:

- kwasu perfluorooktanowego (PFOA) oraz jego soli i powiązanych związków – występują one w wodoodpornych materiałach włókienniczych i piankach gaśniczych;
- dikofolu – pestycyd niegdyś stosowany w rolnictwie;
- pentachlorofenolu, jego soli i estrów – występują one w impregnowanym drewnie i tkaninach.



Ponadto Komisja proponuje zaostrzenie limitów w odpadach dla pięciu kolejnych substancji lub grup substancji, które już podlegają regulacji.

Wniosek jest ważnym krokiem w kierunku przejścia na gospodarkę o bardziej zamkniętym obiegu, zapowiedzianej w planie działania UE dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym. Przyczyni się on do realizacji planu działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń w ramach Europejskiego Zielonego Ładu oraz strategii w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności wraz z działaniami dotyczącymi tzw. „wiecznych chemikaliów”, czyli substancji per- i polifluoroalkilowych (PFAS).

Więcej na: [https://ec.europa.eu/poland/news/211028\\_chemicals\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/211028_chemicals_pl).

## **7. Zdrowe lasy i gleby**

Komisja Europejska przyjęła trzy nowe inicjatywy, niezbędne do urzeczywistnienia Europejskiego Zielonego Ładu. Proponowane nowe przepisy mają na celu przeciwdziałanie wylesianiu powodowanemu przez UE, a także ułatwienie przemieszczania odpadów wewnątrz Unii, aby promować gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz zająć się problemem nielegalnego wywozu odpadów do państw trzecich i innymi wyzwaniami związanymi z odpadami. Komisja przedstawiła również nową strategię na rzecz ochrony gleb, której celem jest rekultywacja do 2050 r. wszystkich gleb w Europie, zwiększenie ich odporności i zapewnienie im odpowiedniej ochrony. Narzędzia zaproponowane przez Komisję umożliwią przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapewnią ochronę środowiska naturalnego oraz podniosą normy środowiskowe w Unii Europejskiej i na świecie.

Komisja proponuje nowe rozporządzenie w sprawie przeciwdziałania wylesianiu i degradacji lasów powodowanych przez UE. Tylko w latach 1990–2020 świat stracił 420 mln hektarów lasów – to obszar większy niż Unia Europejska. Proponowane nowe przepisy zagwarantują, że produkty, które obywatele Unii kupują, konsumują i z których korzystają na rynku UE, nie przyczyniają się do wylesiania ani degradacji lasów na świecie. Główną siłą napędową tych procesów jest ekspansja rolnictwa związana z takimi towarami jak soja, wołowina, olej palmowy, drewno, kakao i kawa oraz niektóre produkty pochodne.

Rozporządzenie ustanawia obowiązkowe zasady należytej staranności dla przedsiębiorstw, które chcą wprowadzać te towary do obrotu w UE, tak aby na rynku UE znajdowały się wyłącznie produkty niepowodujące wylesiania i legalne. Korzystając z systemu wskaźników, Komisja będzie oceniać kraje i ich poziom ryzyka wylesiania i degradacji lasów powodowanych przez towary objęte zakresem rozporządzenia.

Komisja przedstawiła również nową strategię UE na rzecz ochrony gleb, co jest ważnym celem Europejskiego Zielonego Ładu i unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 w walce z kryzysem klimatycznym i kryzysem różnorodności biologicznej. Zdrowe gleby stanowią podstawę 95 proc. spożywanej przez nas żywności, odpowiadają za ponad 25 proc. różnorodności biologicznej na świecie i są największym lądowym rezerwuarem węgla

na naszej planecie. Jednak 70 proc. gleb w UE nie jest w dobrym stanie. W strategii określono ramy przewidujące konkretne środki na rzecz ochrony, rekultywacji i zrównoważonego użytkowania gleb oraz zaproponowano szereg zarówno dobrowolnych, jak i prawnie wiążących środków. Strategia ta ma na celu zwiększenie ilości węgla w glebie na gruntach rolnych, przeciwdziałanie pustynnieniu, rekultywację zdegradowanych terenów i gleb oraz zapewnienie, by do 2050 r. wszystkie ekosystemy glebowe były w dobrym stanie.

W strategii wzywa się do zapewnienia takiego samego poziomu ochrony gleb, jaki istnieje w odniesieniu do wody, środowiska morskiego i powietrza w UE. Cel ten ma być osiągnięty w drodze wniosku legislacyjnego złożonego do 2023 r., dotyczącego nowego prawa o zdrowiu gleb, po przeprowadzeniu oceny skutków i szeroko zakrojonych konsultacji z zainteresowanymi stronami i państwami członkowskimi. Strategia mobilizuje także niezbędne zaangażowanie społeczeństwa, dzielenie się wiedzą i zasoby finansowe oraz propaguje zrównoważone praktyki gospodarowania glebami i monitorowanie, wspierając ambicje UE w zakresie globalnych działań na rzecz gleb.

Więcej na: [https://ec.europa.eu/poland/news/211117\\_egd\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/211117_egd_pl).

## **8. Startupy w plenerze**

Komisja Europejska zainaugurowała forum wsi przyjaznych start-upom, aby zebrać informacje na temat wyzwań stojących przed start-upami na obszarach wiejskich i potencjału tych przedsiębiorstw. Coroczne forum wsi przyjaznych start-upom jest elementem realizacji przyjętej w czerwcu 2021 r. długoterminowej wizji UE dla obszarów wiejskich oraz planu działań Komisji na rzecz obszarów wiejskich. Ma ono przyczyniać się do stymulowania badań naukowych i innowacji w społecznościach wiejskich oraz pomagać w budowaniu bardziej innowacyjnej przedsiębiorczości, która przyciągnie więcej młodych i utalentowanych ludzi.

Otwarte forum ma być miejscem spotkań i dyskusji oraz kształtowania działań na rzecz innowacji stymulowanych przez start-upy na obszarach wiejskich. Udział w nim biorą instytucje i zainteresowane podmioty na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim. Forum innowacji na obszarach wiejskich umożliwi nawiązanie kontaktów podmiotom zajmującym się innowacjami na wsiach w całej UE i przyczyni się do rozwoju ekosystemów innowacji na obszarach wiejskich. Ma również promować wiedzę o innowacyjnych start-upach z obszarów wiejskich, rodzajach innowacji, lukach w usługach, których startupy oczekują od ekosystemów innowacji oraz możliwościach wzmocnienia tych ekosystemów w przyszłości.

Inauguracja powinna również pomóc przedsiębiorcom i podmiotom zajmującym się innowacjami na obszarach wiejskich w zdobyciu informacji o możliwościach, z których mogą skorzystać, np. w ramach unijnych programów rozwoju obszarów wiejskich i polityki spójności. Wypracowane zostanie także wspólne rozumienie pojęcia „wsi przyjaznej start-

upom” i jej roli w koncepcji „inteligentnej wsi”. W ten sposób przygotowane zostaną kolejne edycje forum w najbliższych latach.

Ogólne cele forum wsi przyjaznych start-upom to:

- wspieranie dalszego rozwoju ekosystemów innowacji na obszarach wiejskich,
- określanie i analiza czynników sprzyjających innowacjom na obszarach wiejskich,
- promowanie kontaktów między podmiotami zajmującymi się innowacjami na obszarach wiejskich z całej UE, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorstw typu start-up,
- wypracowanie wspólnego rozumienia pojęcia wsi przyjaznej start-upom i roli start-upów w koncepcji inteligentnej wsi.

Więcej na: [https://ec.europa.eu/poland/news/211117\\_startups\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/211117_startups_pl).

## II. Z BIURA W BRUKSELI

### 1. Konferencja „Farm to Fork – Wspólne budowanie zrównoważonych systemów żywnościowych”

W dniach 14-15 października odbyła się konferencja „Farm to Fork – Wspólne budowanie zrównoważonych systemów żywnościowych”, zorganizowana z inicjatywy Komisji Europejskiej. Konferencja poświęcona opublikowanej w ubiegłym roku strategii „Od pola do stołu” na rzecz współtworzenia zrównoważonych systemów żywnościowych odbyła się już po raz drugi, ponownie gromadząc strony aktywnie zaangażowane w dyskusję na temat dotychczasowych postępów i dalszych prac nad zdrowszą i bardziej zrównoważoną żywnością dla Europy.

Wciąż obecna i wyrządzająca szkody pandemia COVID-19 pokazała wyraźnie słabe punkty w łańcuchach dostaw żywności w Unii Europejskiej, w bezpośredni sposób zagrażając zdrowiu, środowisku i rozwojowi społecznemu, a także wywierając negatywne skutki, w szczególności w krajach trzecich i rozwijających się, które będą wymagały szczególnej pomocy, jeśli mają się dostosować do nowych standardów europejskich w zakresie zrównoważoności.

Unijna strategia „Od pola do stołu” zajmująca szczególne miejsce w Europejskim Zielonym Ładzie, która ma uczynić unijny system żywnościowy bardziej zrównoważonym i dostępnym, stoi obecnie w obliczu wielu powiązanych ze sobą kryzysów. Systemy żywnościowe nie będą zrównoważone, jeśli nie zapewnimy ich odporności. W obliczu narastającego kryzysu klimatycznego oraz utraty bioróżnorodności konieczna jest zmiana sposobów, w jaki produkujemy i konsumujemy naszą żywność, chroniąc jednocześnie europejski sektor rolno-spożywczy, który jako pierwszy w znaczącym stopniu odczuje konsekwencje zachodzących zmian środowiskowych.

Podkreśla się, że według obecnych szacunków produkcja żywności do roku 2050 będzie musiała wzrosnąć o 50%, co stwarza już dziś pilną konieczność optymalizacji całego łańcucha dostaw żywności przy jednoczesnym zmniejszaniu presji na środowisko naturalne. Działania w tym zakresie często podejmowane są przez interesariuszy w sposób niezależny od siebie, koniecznym więc wydaje się wypracowanie ich skoordynowanego zestawu, opartego na istotnej dla systemów rolno-spożywczych komplementarności. Złożoność tego procesu wymaga spójnych i systemowych ram zarządzania, skutecznie wspierających działania wielostronne na poziomach krajowych, regionalnych i lokalnych. Wskazuje się jednak, że ramy te często nie są uwzględniane w planowanych działaniach, bądź gdy już istnieją, nie obejmują rolno-ekologicznej i społeczno-kulturowej heterogeniczności regionu lub terytorium, którym zarządzają.

Wzrastająca wśród konsumentów świadomość w zakresie właściwych sposobów informowania o jakości nabywanej żywności oraz jej wpływu na zdrowie i środowisko doprowadzi do znaczących zmian na rynku spożywczym. Zmiany te będą wyzwaniem dla europejskich producentów i docelowo będą musiały połączyć oczekiwania konsumentów z właściwie zaprojektowanym wsparciem sektora rolno-spożywczego. Zwiększona przejrzystość komunikacji pomiędzy producentami oraz końcowymi odbiorcami może wspomóc ograniczenie wynoszącego w UE obecnie około 20% poziomu marnotrawienia żywności, poprzez dokonywanie właściwie przemyślanych wyborów konsumenckich. Prowadzone są obecnie prace nad realizacją wpisujących się w strategię „*Od pola do stołu*” inicjatyw w zakresie etykietowania żywności, a także bardziej zrównoważonego modelu odżywiania, które pojawią się pod koniec 2022 roku. Podkreśla się jednocześnie, że należy podjąć działania które pozwolą uniknąć konfrontowania Europejczyków ze znaczącymi kosztami kupna żywności wysokiej jakości, przy jednoczesnej ochronie producentów, którzy nie mogą wytwarzać jej wbrew panującym na rynku cenom.

Transformacja systemów żywnościowych musi odbywać się w sposób zrównoważony, uwzględniając między innymi założenia ochrony i odbudowy bioróżnorodności, strategii leśnej, a także działania w zakresie lepszej kontroli nad gospodarką dwutlenkiem węgla, redukowaniem poziomu stosowanych pestycydów, poprawą dobrostanu zwierząt oraz ze skuteczniejszą ochroną rynku wewnętrznego Unii Europejskiej. Wskazuje się, że konieczna będzie rewizja norm handlowych, aby móc skutecznie oznaczać i egzekwować nowe praktyki w tym zakresie, zwiększając przewagę konkurencyjną UE na rynku światowym, także poprzez inwestowanie w wiedzę i rozwój, możliwe do wdrażania na poziomie gospodarstw rolnych – na wsparcie transformacji w obszarze Klastra 6 Programu Horyzont Europa „*Żywność, biogospodarka, zasoby naturalne, rolnictwo i środowisko*” Komisja Europejska udostępni w ciągu najbliższych siedmiu lat 9 mld € na nowe inwestycje.

Europejski system żywnościowy odpowiada obecnie za niemal 1/3 globalnego poziomu emisji gazów cieplarnianych, zużywając jednocześnie znaczące ilości zasobów naturalnych. Utrzymujące się w obecnym kształcie praktyki rolne przyspieszają utratę różnorodności biologicznej, nie pozwalając często na sprawiedliwe ekonomiczne zwroty i środki utrzymania dla wszystkich podmiotów w łańcuchu dostaw, nie tylko samych producentów, ale także sprzedawców. Jednym z kluczowych narzędzi, które ma wspomóc procesy ograniczania emisyjności dwutlenku węgla, przy jednoczesnej regeneracji zdegradowanych gleb, ma być wdrożenie modelu rolnictwa węglowego (*carbon farming*) oraz bardziej restrykcyjne kryteria dla energii odnawialnej pochodzącej z biomasy. Nowe praktyki rolne pozwolą wychwytywać szkodliwy dwutlenek z atmosfery i magazynować związek w glebie i roślinności (sekwestracja węgla), jego naturalnych pochłaniaczach. Opublikowane w kwietniu 2021 roku wyniki dwuletniego badania przeprowadzonego przez Komisję Europejską wskazują, że rolnictwo oparte na węglu może znacznie zwiększyć wydajność działań na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu, ochrony ekosystemów oraz wymierającej bioróżnorodności. Badanie będzie służyć pomocą podmiotom prywatnym i władzom publicznym w podejmowaniu inicjatyw związanych z rolnictwem węglowym.

Wskazuje się, że inicjatywy pilotażowe, rozwijane w szczególności na poziomie lokalnym i regionalnym, pozwolą usprawnić procesy projektowania, zarówno w samym

rolnictwie sprzyjającym pochłanianiu dwutlenku węgla, jak i w zakresie certyfikacji jego usuwania. Przewiduje się, że przyjęcie przez Komisję Europejską ram regulacyjnych w zakresie mechanizmu certyfikacji usuwania dwutlenku węgla może nastąpić w III kwartale 2022 roku.

Zrównoważoność systemów żywnościowych wymagać będzie również rewizji dyrektywy na rzecz stosowania pestycydów, aby dostosować jej cele do założeń Europejskiego Zielonego Ładu i wspomóc ograniczenie wykorzystania pestycydów chemicznych o połowę, w porównaniu do dzisiejszych poziomów. Podkreśla się, że obecnie istnieje wśród interesariuszy znacząca różnica stanowisk w kontekście stosowania pestycydów, czy takie praktyki mają na celu maksymalizację produkcji, czy też są konieczne do oszczędzania upraw i osiągnięcia zrównoważonej produkcji. Istnieje również spór co do tego, czy stosowanie pestycydów jest problematyczne, biorąc pod uwagę, że stanowią produkt zatwierdzony i zostały ocenione jako bezpieczne dla ludzkiego zdrowia. Jednocześnie coraz częściej podnoszoną w tym kontekście kwestią są także skutki uboczne związane z naturalnym powstawaniem mieszanek pestycydów, jako konsekwencji stosowania ich w różnych warunkach, powodującej ich niebezpiecznie wysokie stężenie w glebach. Wskazuje się, że należy podjąć działania między innymi na rzecz opracowania alternatyw o niższym ryzyku, takim jak biopestycydy, usprawnienia procesu dopuszczania na rynek alternatyw dla pestycydów chemicznych oraz rozwiązania problemu wysoko niebezpiecznych pestycydów na poziomie międzynarodowych ram właściwych dla zarządzania chemikaliami. Właściwie prowadzone monitorowanie ich zastosowania będzie przyczyniać się również do ochrony naturalnych zapylaczy i różnorodności biologicznej. Wiążące cele redukcji dla stosowania pestycydów państwa członkowskie powinny zawrzeć w swoich Planach Strategicznych Wspólnej Polityki Rolnej.

## **2. Webinarium pt. „Tydzień z klastrami: Klaster 6 – Żywność, biogospodarka, zasoby naturalne, rolnictwo i środowisko”**

20 października odbyło się **webinarium pt. „Tydzień z klastrami: Klaster 6 – Żywność, biogospodarka, zasoby naturalne, rolnictwo i środowisko”** zorganizowane przez Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej.

Wpisujące się w II filar Programu Ramowego Horyzont Europa (*Globalne wyzwania i europejska konkurencyjność przemysłowa*) klastry stanowią obszerne grupy polityk, dedykowanych wyzwaniom o skali globalnej, przed którymi stoi dziś Unia Europejska. Intensyfikacja skali badań i innowacji na rzecz wdrożenia celów Europejskiego Zielonego Ładu odbywać się będzie we wszystkich kluczowych obszarach społeczno-gospodarczych, w tym również w obszarze *żywności, biogospodarki, zasobów naturalnych, rolnictwa i środowiska*, na potrzeby którego odpowiadać będzie Klaster 6.

Komisja Europejska przeznaczy 9 mld € na rzecz badań i innowacji w tym obszarze, wspierając:

- 3 Misje (misja w zakresie adaptacji do zmian klimatycznych, misja na rzecz zdrowych oceanów, mórz, wód przybrzeżnych i śródlądowych oraz misja dotycząca porozumienia w sprawie gleb). Zgodnie ze swoim założeniem misje wykraczają daleko poza same badania i innowacje, stanowiąc zestaw działań, które obejmują różne instrumenty, modele biznesowe oraz inwestycje publiczne i prywatne na poziomie unijnym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym, z zachowaniem szeroko rozumianego zaangażowania obywateli UE w realizację swoich celów.
- 8 Partnerstw Europejskich, których cele w klastrze 6 obejmują:
  - ekosystemy innowacji UE,
  - obserwacje środowiskowe,
  - zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, przybrzeżnych i miejskich,
  - bezpieczeństwo żywnościowe i żywieniowe,
  - zrównoważone i cyrkularne zarządzanie zasobami naturalnymi,
  - zachowanie i odbudowę różnorodności biologicznej oraz ekosystemów,
  - neutralność klimatyczną i adaptację do zmian klimatu.

Partnerstwa planowane na lata 2021-2022:

- Europejskie Partnerstwo na rzecz ochrony różnorodności biologicznej *Biodiversa+* (uruchomione),
- Europejskie Partnerstwo na rzecz neutralnej dla klimatu, zrównoważonej i wydajnej Niebieskiej Gospodarki (planowane uruchomienie – II połowa 2022 roku),
- Europejskie Partnerstwo na rzecz bezpieczeństwa wodnego dla planety *Water4All* (planowane uruchomienie – II połowa 2022 roku),
- Europejskie Partnerstwo *Circular bio-based Europe (CBE)*, ukierunkowane na zrównoważenie systemów produkcji i konsumpcji przy jednoczesnym przestawieniu na gospodarkę o obiegu zamkniętym (uruchomione; informacje o pierwszym konkursie planowane na koniec 2021 roku).

Partnerstwa planowane na lata 2023-2024:

- Partnerstwo Europejskie *Animal Health (PAH)* na rzecz zdrowia i dobrostanu zwierząt (planowane uruchomienie – 2023/2024),
- Partnerstwo Europejskie *Accelerating farming systems transition: Agroecology living Lab and research Infrastructures* na rzecz przyspieszenia transformacji systemów rolniczych: żywe laboratoria agroekologiczne i infrastruktury badawcze (planowane uruchomienie – 2023/2024),
- Partnerstwo Europejskie *Agriculture of Data* na rzecz generowania zbiorów danych, wykorzystywania technologii danych w celu zapewnienia rozwiązań dla sektora rolnego oraz wzmocnienia możliwości monitorowania w różnych sektorach i dziedzinach polityk UE,
- Partnerstwo Europejskie na rzecz bezpiecznych i zrównoważonych systemów żywnościowych (planowane uruchomienie – 2023/2024).

- Projekty typu RIA, IA oraz CSA:

W ramach działań typu RIA (Research and Innovation Action) ukierunkowanych na zdobycie nowej wiedzy lub zbadania wykonalności nowej/ulepszonej technologii, usługi, produktu lub procesu dofinansowanie może wynieść do 100%.

W ramach działań typu IA (Innovation Action) ukierunkowanych na tworzenie ustaleń realizacyjnych oraz nowych/ulepszonych produktów, procesów, usług typu prototyp,

skalowanie, pilotaże i demonstracje dofinansowanie może wynosić do 100% dla podmiotów typu non-profit oraz do 70% dla podmiotów komercyjnych.

W ramach działań CSA (Coordination and Support Actions) wspierających realizację celów zawartych w Programie Horyzont Europa, które nie obejmują działań w zakresie badań i innowacji, z wyjątkiem poszerzania uczestnictwa i rozpowszechniania doskonałości (działania obejmujące opracowanie, modelowanie, sieci eksperckie) dofinansowanie może wynieść do 100%.

Działania w ramach Klastra 6 będą wspierać rozwój wiedzy i innowacji na rzecz:

- ochrony i wzmocnienia bezpieczeństwa żywności,
- biogospodarki oraz niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym,
- czystego środowiska i zerowych zanieczyszczeń,
- łądów, oceanów i wód w kontekście zmian klimatycznych,
- odpornych oraz integracyjnych społeczności miejskich, wiejskich oraz przybrzeżnych,
- innowacyjnego zarządzania w zakresie środowiska z wykorzystaniem cyfryzacji, wspierającej Europejski Zielony Ład.

Projekty w ramach Klastra 6 realizowane będą na poziomie międzynarodowym przez konsorcja złożone z co najmniej 3 partnerów z 3 różnych krajów członkowskich lub stowarzyszonych z Programem Horyzont Europa.

W przypadku niektórych projektów konieczne będzie podejście wielopodmiotowe, tzw. *Multi-Actor Approach* (MAA), które wymaga:

- wyznaczenia konkretnych celów opartych o potrzeby końcowego odbiorcy,
- konsorcjum złożonego z podmiotów, które uzupełniają wzajemnie swoje działania poprzez różnorodność wiedzy w wymiarze praktycznym, naukowym oraz biznesowym,
- określenia w planie pracy projektu roli i odpowiedzialności wszystkich biorących udział podmiotów,
- aktywnej wymiany wiedzy i aktywnej współpracy,
- koncentracji na potrzebach, które mają priorytetowy charakter w sektorach produkcji leśnej lub rolnej, bądź najpilniejsze kwestie międzysektorowe,
- dostarczenia kompleksowej wiedzy i literatury (tzw. *State of the Art*).

Projekty realizowane z wykorzystaniem *Multi-Actor Approach* mają koncentrować się na zamykaniu luki pomiędzy nauką, a końcowym odbiorcą oraz na poprawie wymiany *know-how* pomiędzy podmiotami, aby wiedza mogła zostać przekształcona w praktyczne rozwiązania w krótszym czasie.

Oficjalna strona Europejskiego Partnerstwa na rzecz innowacji w rolnictwie (EIP-AGRI) oferuje informacje na temat konkursowych grup operacyjnych realizujących projekty typu MAA w Polsce. Finansowanie grup zapewnione jest w ramach PROW, a konkursy organizowane są przez ARiMR. Najbliższe ogłoszenie konkursowe na grupy operacyjne przewidziane jest na marzec 2022 roku.

Uwaga: od 2022 roku pojawi się dodatkowy wymóg sporządzenia *Planu Równości Płci*, obowiązkowego dla wszystkich publicznych podmiotów starających się o dofinansowanie.

W przypadku konkursów na rok 2022 nabór wniosków rozpoczęło się 28.10.2021 roku (termin składania wniosków mija 15.02.2022 roku w przypadku naborów jednoetapowych oraz w przypadku I etapu dla naborów dwuetapowych. Ostateczny termin składania wniosków dla



konkursów dwuetapowych mija 1.09. lub 6.09.2022 roku – termin do potwierdzenia). W ramach konkursów na rok 2022 przewiduje się 11 konkursów, 77 tematów w tym 16 dwuetapowych. Całkowity budżet wynosi 861,5 mln €.

Uwaga: ogłoszenia konkursowe w ramach kierunków tematycznych znajdują się na portalu *Funding & Tender Opportunities*.

### 3. Webinarium pt. „Europejskie Ekosystemy Innowacji”

W dniu 25 października odbyło się **webinarium pt. „Europejskie Ekosystemy Innowacji”** zorganizowane przez Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej.

Wpisane w III Filar Programu Horyzont Europa *Europejskie Ekosystemy Innowacji* (*European Innovation Ecosystems* – EIE), działając w synergii z działaniami innowacyjnymi w jego ramach, a także z Europejską Radą ds. Innowacji (EIC) oraz Europejskim Instytutem Innowacji i Technologii (EIT) będą przyczyniać się do realizacji kluczowych kierunków strategicznych Horyzontu Europa oraz usprawniania europejskiego ekosystemu innowacji.

Stworzenie bardziej połączonych, inkluzywnych ekosystemów innowacji wspierających skalowanie firm i pobudzających rozwój przyspieszy osiągnięcie stabilności, ożywienia społeczno-gospodarczego, a także wesprze odbudowę środowiskowego zrównoważenia i odporności Unii Europejskiej na przyszłe kryzysy.

Europejskie Ekosystemy Innowacji działają przede wszystkim na rzecz podmiotów pochodzących z krajów, które przystąpiły do Unii Europejskiej po 2004 roku, a ich potencjał innowacyjności stale się rozwija.

*Główne obszary interwencji EIE obejmują:*

- budowę wzajemnie połączonych ekosystemów innowacji w Unii Europejskiej, wspartą doświadczeniami ekosystemów na poziomie krajowym, regionalnym oraz lokalnym,
- pozyskiwanie słabiej reprezentowanych podmiotów i terytoriów w celu realizacji wyzwań kluczowych z perspektywy społecznej,
- wzmacnianie współpracy ekosystemów innowacji dla przyspieszenia zrównoważonego rozwoju biznesu,
- wsparcie europejskich partnerstw na rzecz innowacyjnych podmiotów z sektora MŚP,
- wsparcie EFRR na rzecz tworzenia partnerstw międzyregionalnych skupionych wokół tematów inteligentnych specjalizacji oraz na rzecz tworzenia ekosystemów innowacji.

*Beneficjenci EIE:*

- duże przedsiębiorstwa, sektor MŚP w tym start-upy,
- uniwersytety, politechniki, jednostki akademickie,
- centra transferu technologii,
- krajowe i regionalne jednostki sektora publicznego zajmujące się rozwojem innowacyjności,
- krajowe, regionalne i lokalne jednostki sektora publicznego zajmujące się działaniami na rzecz rozwoju przedsiębiorczości,

- akceleratory oraz inkubatory przedsiębiorczości,
- stowarzyszenia skupiające innowacyjne firmy.

#### *Program prac EIE:*

Program prac obejmuje konkursy typu *Connect*, *Scale up* oraz *Innovative SMEs* (uwaga: nabory w ramach *Innovative SMEs* przewidziane na rok 2021 są już zakończone).

*Connect* obejmuje budowanie połączonych, inkluzywnych ekosystemów innowacji w Europie, z wykorzystaniem istniejących ekosystemów na poziomach krajowych, regionalnych i lokalnych, zachęcając do zaangażowania podmioty i terytoria w zakresie wyzwań istotnych dla społeczeństwa, w tym transformacji ekologicznej, cyfrowej i społecznej. Działania ukierunkowane są na łączenie praktyk wdrażanych w krajach z wysoko rozwiniętym potencjałem innowacyjności z działaniami podmiotów pochodzących z państw o niższym wskaźniku innowacyjności. Przewidywany budżet w 2022 roku na konkursy typu *Connect* wynosi 19,5 mln €.

*Konkursy w ramach Connect na rok 2022: [HORIZON-EIE-2022-CONNECT-01-01](#) Towards more inclusive networks and initiatives in European innovation ecosystems*

Otwarcie naboru: 11.01.2022 roku

Ostateczny termin: 26.04.2022 roku

Przewidywany budżet konkursu wynosi 4 mln €, natomiast wsparcie UE wynosi 0,5 mln € na 1 projekt, których łączną ilość do dofinansowania planuje się na 8.

Konkurs dostępny jest dla konsorcjów projektowych, złożonych z 3 podmiotów pochodzących z krajów Unii Europejskiej lub krajów stowarzyszonych, w tym regionów. Jeden z podmiotów musi pochodzić z kraju sklasyfikowanego jako *Moderate Innovators/Modest Innovators* (w tym Polska) oraz jeden z kraju kwalifikowanego jako *Strong Innovators/Innovation Leaders*. Konkurs ma wspierać inicjatywy innowacyjne na poziomach krajowych, regionalnych oraz lokalnych, zachęcając do udziału zróżnicowanych innowatorów w ekosystemach innowacji, wspierać system ich wdrażania w Europie oraz niwelować różnice w poziomie innowacyjności pomiędzy europejskimi regionami i wzmacniać innowacyjne kompetencje krajów UE oraz krajów stowarzyszonych. Podjęte działania docelowo mają poszerzać zakres podmiotów uczestniczących w rozwoju ekosystemu innowacji, wspomagając słabiej rozwinięte kraje w osiągnięciu konkurencyjnej pozycji w europejskich i światowych łańcuchach wartości.

Konkurs dedykowany publicznym władzom krajowym, regionalnym i lokalnym, organizacjom prywatnym, przedsiębiorstwom publicznym, stowarzyszeniom zawodowym, klastrom, akceleratorom, centrom innowacji, inkubatorom, parkom technologicznym oraz pozostałym podmiotom, szerzącym kulturę innowacyjności.

*[HORIZON-EIE-2022-CONNECT-01-02](#) Integration of social innovation actors in innovation ecosystems*

Otwarcie naboru: 11.01.2022 roku

Ostateczny termin: 26.04.2022 roku

Przewidywany budżet konkursu wynosi 3 mln €, przy zakładanym wsparciu Komisji Europejskiej wynoszącym 0,5 mln €/projekt. Szacuje się, że wsparciem zostanie objętych 6 wniosków. Do konkursu dopuszczane będą konsorcja utworzone z 3 niezależnych podmiotów (uwaga: brak kryterium pochodzenia podmiotów z krajów o zróżnicowanym stopniu zaawansowania w sferze innowacyjności).

Oczekiwane rezultaty konkursu obejmują aktywny udział podmiotów zaangażowanych w rozwój innowacji społecznych w ekosystemach innowacji, poprzez powiązania z podmiotami z sektora MŚP, podmiotami typu start-up, akceleratorami oraz inkubatorami przedsiębiorczości, inwestorami, sektorem publicznym oraz przemysłem dla lepszego dostępu do wiedzy oraz umiejętności z zakresu przedsiębiorczości. Działania finansowane w ramach konkursu powinny być również ukierunkowane na promocję dostępu do alternatywnych sposobów finansowania innowacji społecznych, także poprzez mobilizację szerokiego grona partnerów oraz testowanie modeli innowacji społecznych, które mają potencjał do skalowania na innych rynkach.

Konkurs dedykowany podmiotom pochodzącym ze środowiska społecznych innowacji, przedsiębiorcom społecznym, sektorowi MŚP, start-upom, akceleratorom, inkubatorom przedsiębiorczości, sektorowi przemysłu, inwestorom, fundacjom, towarzystwom filantropijnym, uniwersytetom, przedsiębiorstwom publicznym, organizacjom ds. badań i technologii (RTO).

*Scale up* obejmuje działania skupione na wzmacnianiu łączności sieciowej w obrębie ekosystemów innowacji oraz pomiędzy nimi, w celu zrównoważonego rozwoju środowiska biznesu o wysokiej wartości społecznej. Obszar dedykowany przede wszystkim start-upom. Przewidywany budżet na konkursy w 2022 roku na konkursy typu *Scale up* wynosi 10 mln €.

*Konkurs w ramach Scale up na rok 2022:*

**[HORIZON-EIE-2022-SCALEUP-01-01](#)** *Expanding Entrepreneurial Ecosystems*

Otwarcie naboru: 25.01.2022 roku

Ostateczny termin: 10.05.2022 roku

Przewidywany budżet wynosi 5 mln €, przy wsparciu UE 1 mln €/projekt. Łączna szacowana liczba konsorcjów, które otrzymają wsparcie – 5. Czas trwania projektu – 2 lata.

Konsorcjum projektowe musi składać się z co najmniej 3 podmiotów pochodzących z krajów Unii Europejskiej lub krajów stowarzyszonych, w tym regionów. Jeden z podmiotów musi obowiązkowo pochodzić z kraju kwalifikowanego jako *Moderate Innovators/Modest Innovators* (w tym Polska) oraz jeden z kraju kwalifikowanego jako *Strong Innovators/Innovation Leaders*. W konsorcjum musi się również znaleźć przynajmniej jedna instytucja edukacyjna oraz jeden podmiot z sektora prywatnego.

Oczekiwane rezultaty konkursu obejmują poprawę jakości edukacji w zakresie przedsiębiorczości, zwiększoną działalność przedsiębiorstw w zakresie rozwoju ekosystemów innowacji oraz jej skalowania w Europie i na świecie, poprawę zatrudnienia wśród młodzieży oraz wzmocnienie świadomości kultur biznesowych oraz możliwości, jakie stwarzają różne sektory oraz regiony geograficzne, a także dalsze wzmacnianie znaczenia współpracy pomiędzy sektorem biznesowym a edukacyjnym.

*Innovative SMEs* dotyczy kreowania partnerstw na rzecz MŚP, które docelowo zwiększą ich zdolności badawcze, innowacyjne, a także ich wydajność, wspomagając skuteczne osadzenie podmiotów z tego sektora w globalnych łańcuchach wartości i na nowych rynkach. Przewidywany budżet na konkursy w 2022 roku na konkursy typu *Innovative SME* wynosi 37,89 mln €.

## WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ

### 1. Kawa z Ekspertem pt. „Mapa Europejskiego Zielonego Ładu w rolnictwie i na obszarach wiejskich”

27 października odbyło się kolejne spotkanie z cyklu **Kawa z Ekspertem pt. „Mapa Europejskiego Zielonego Ładu w rolnictwie i na obszarach wiejskich”**. Webinarium zorganizowane przez Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli w ramach inicjatywy Dom Polski Wschodniej poświęcone było działaniom dedykowanym rolnictwu i obszarom wiejskim, wpisującym się w politykę Europejskiego Zielonego Ładu. Zaproszonym ekspertem był Paweł Szabelak I Sekretarz Wydziału Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE.

W lipcu 2021 roku Komisja Europejska przyjęła pakiet wniosków ustawodawczych, które docelowo dostosują unijną politykę klimatyczną, energetyczną podatkową i transportową na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55% netto do roku 2030 oraz osiągnięcia całkowitej neutralności klimatycznej w Europie do roku 2050, przy czym w 2030 roku przeprowadzony zostanie przegląd dotychczasowej realizacji zakładanych przez Komisję Europejską celów. Elementy tematyczne Europejskiego Zielonego Ładu (*European Green Deal – EGD*), koncentrujące się na unijnym rolnictwie oraz obszarach wiejskich w szczególności obejmują wpisane w EGD cele związane z ochroną i odbudową ekosystemów i bioróżnorodności, strategię *Od pola do stołu, na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego środowiska systemu żywnościowego* oraz bardziej ambitne cele klimatyczne UE na lata 2030 i 2050, realizowane za pomocą instrumentów polityki UE.

Jeden z najważniejszych instrumentów na rzecz rozwoju unijnego rolnictwa, zreformowana *Wspólna Polityka Rolna*, opierać się będzie na planach strategicznych WPR, przygotowywanych przez wszystkie państwa członkowskie. Plany strategiczne będą kluczowym elementem realizacji unijnej polityki rolnej na poziomie krajowym, obejmującym zaprogramowanie wdrażania instrumentów właściwych dla filarów WPR – płatności bezpośrednich oraz instrumentów rozwoju obszarów wiejskich. Państwa członkowskie zobowiązane są przedłożyć Komisji Europejskiej plany strategiczne Wspólnej Polityki Rolnej do końca 2021 roku, wskazuje się jednocześnie, że wciąż pojawiające się zagadnienia z obszaru rolnictwa i obszarów wiejskich, które powinny zostać w tych planach ujęte, a tym samym wymagać będą kolejnych konsultacji oraz ponownej oceny samego planu, mogą spowodować niedotrzymanie przez kraje członkowskie wskazanego przez Komisję terminu. Cele ustanowione dla rolnictwa i obszarów wiejskich w unijnej strategii *Od pola do stołu* oraz *Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030*, wymagające uwzględnienia ich na etapie tworzenia krajowych planów strategicznych Wspólnej Polityki Rolnej obejmują:

- ograniczenie stosowania chemicznych pestycydów oraz bardziej niebezpiecznych pestycydów o 50% do roku 2030,

- redukcję strat składników odżywczych o co najmniej 50%, przy jednoczesnym uniknięciu pogorszenia żyzności gleby, a także redukcję stosowania nawozów o 20%,
- ograniczenie sprzedaży środków przeciwdrobnoustrojowych dla zwierząt hodowlanych o 50% do roku 2030,
- przeznaczenie do roku 2030 25% gruntów w Unii Europejskiej wyłącznie pod uprawy ekologiczne,
- zapewnienie obszarom wiejskim dostępu do szerokopasmowego Internetu do roku 2030,
- objęcie obszarem chronionym co najmniej 30% unijnych gruntów na rzecz odbudowy zdegradowanych ekosystemów.

Strategia *Od pola do stołu* ma umożliwić wdrożenie gospodarki o obiegu zamkniętym poprzez redukcję wpływu wywieranego na środowisko przez sektor transportu, magazynowania, pakowania oraz wytwarzanie odpadów, poprzez znaczące ograniczenie stosowania leków weterynaryjnych i pestycydów, zrównoważenie konsumpcji żywności, ograniczenie marnowania żywności, co będzie miało szczególne znaczenie w przypadku przewidywanych spadków produkcji, walkę z jej fałszowaniem oraz wdrożenie przejrzystego znakowania dla lepszego informowania konsumentów, a także promocję zdrowej, zrjonalizowanej diety.

Założenia *Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030* ukierunkowane będą na odtwarzanie zdegradowanych ekosystemów lądowych i morskich, poszukiwanie możliwości zabezpieczenia kwoty 20 mld € rocznie na inwestycje środowiskowe z wykorzystaniem finansowania prywatnego i publicznego, ustanowienie obszarów chronionych na co najmniej 30% powierzchni lądowych i morskich UE, a także osiągnięcie przez Europę pozycji lidera w zakresie zwalczania globalnego kryzysu bioróżnorodności.

#### Pakiet legislacyjny *Fit for 55*

Przyjęty 14 lipca 2021 roku pakiet propozycji zmian legislacyjnych w ramach EGD będzie działać na rzecz wzmocnienia pozycji Unii Europejskiej, jako światowego lidera w dziedzinie klimatu. Nowe prawodawstwo ma usprawnić dotychczasowe przepisy w zakresie ustalonych do 2030 roku celów klimatycznych, obejmując reformę systemu handlu emisjami, ustalenie cła węglowego na granicach Unii Europejskiej, podwyższone cele w obrębie odnawialnych źródeł energii oraz zaostrzone normy emisyjne dla sektora transportu. Wskazuje się, że zmiany ujęte w pakiecie legislacyjnym, które będą miały największy wpływ na zmiany w obszarze rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich obejmują:

- zaktualizowane rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego (ESR),
- zaktualizowaną dyrektywę w sprawie odnawialnych źródeł energii (RED),
- zaktualizowane rozporządzenie w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF),
- strategię leśną Unii Europejskiej,
- zaktualizowaną dyrektywę w sprawie efektywności energetycznej.

Zgodnie z założeniami *Fit for 55*:

- poziom emisji CO<sup>2</sup> do roku 2030 powinien zostać obniżony o 55%, w porównaniu ze wskaźnikami z roku 1990,

- odnawialne źródła energii powinny zwiększyć do 40% udział własny w koszyku energetycznym do roku 2030,
- znowelizowano rozporządzenie LULUCF, ustanawiające konieczność usunięcia 310 mln ton netto ekwiwalentu dwutlenku węgla do roku 2030 – cel ma zostać osiągnięty poprzez ustalenie indywidualnych wskaźników na poziomach krajowych,
- zaproponowano połączenie sektorów rolnictwa, leśnictwa i użytkowania gruntów w jeden odrębny sektor (AFOLU), którego cele miałyby obejmować zwiększenie wychwytywania CO<sup>2</sup> z atmosfery o 20% netto do roku 2035 oraz redukcję emisji gazów niebędących dwutlenkiem węgla o 20% do roku 2035.

Główne wyzwania dla obszaru rolnictwa w ramach *Fit for 55* obejmują:

- planowane wprowadzenie ujednoczonego systemu monitorowania emisji i wiązania węgla oraz gazów cieplarnianych, bazującego na wskaźnikach i wspomaganego przez system obserwacji i monitorowania Ziemi (COPERNICUS),
- zwiększone wykorzystanie energii pochodzącej z OZE,
- dalsze inwestycje w badania, innowacje i technologie (m.in. za pośrednictwem Klastra 6 Programu Horyzont Europa *Żywność, biogospodarka, zasoby naturalne, rolnictwo i środowisko*),
- inicjatywę w zakresie rolnictwa węglowego (wiązanie i przechowywanie dwutlenku węgla w jego naturalnych pochłaniaczach) realizowaną m.in. poprzez odtwarzanie lasów, rolnictwo precyzyjne, ponowne zalewanie torfowisk, efektywne wykorzystanie nawozów, systemy rolno-leśne o zmniejszonej intensywności produkcji, produkty węglowe i produkty z drewna, zrównoważoną hodowlę zwierząt, czy też zarządzanie gospodarką gruntów.

Ogłoszenie oficjalnego komunikatu Komisji Europejskiej w zakresie rolnictwa węglowego planowane jest w grudniu 2021 roku, natomiast publikacja propozycji dotyczącej certyfikacji wychwytywanego z atmosfery węgla ma nastąpić w IV kwartale 2022 roku. Certyfikacja umożliwi identyfikację produktu powstałego wskutek związania w określonym czasie zadeklarowanej ilości dwutlenku węgla wyrażonej w tonach, który następnie mógłby zostać sprzedawany na rynku w postaci kredytu węglowego.

Kredyty węglowe, jako jedno z proponowanych rozwiązań na rzecz redukcji emisji do atmosfery umożliwią ich kompensację w celu osiągnięcia neutralności węglowej. Wskazuje się, że 1 kredyt węglowy będzie uprawniał do wyemitowania 1 tony CO<sup>2</sup> do atmosfery. Przekroczenie limitu emisji wiązałoby się z ryzykiem ponoszenia strat finansowych w postaci kar, bądź – dla ich uniknięcia, koniecznością nabycia kolejnych kredytów węglowych, szczególnie w przypadku dużych emitentów. Działania Komisji Europejskiej w obszarze rolnictwa, zmierzające do obniżenia emisyjności tego sektora, mogłyby stworzyć producentom rolnym możliwość sprzedaży wygenerowanych w gospodarstwach rolnych kredytów węglowych, których ilość miałaby zostać ustalona na podstawie zredukowanego poziomu emisji dwutlenku węgla oraz jego zwiększonej ilości, zatrzymanej w glebie.

#### *Długoterminowa wizja obszarów wiejskich Unii Europejskiej do roku 2040*

Kompleksowy plan działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich obejmuje 4 główne tematy:

- silniejsze obszary wiejskie, które powinny umożliwiać lokalnym społecznościom czynny udział w procesach politycznych i decyzyjnych, z zachowaniem wszystkich poziomów

sprawowania rządów, dla osiągnięcia terytorialnie ukierunkowanych rozwiązań politycznych oraz inwestycyjnych,

– połączone obszary wiejskie, których rozwój zależy od powiązań z obszarami miejskimi i podmiejskimi, umożliwiającymi szerzenie dostępu lokalnych społeczności do usług w zakresie transportu publicznego oraz infrastruktury cyfrowych,

– bardziej odporne obszary wiejskie, lepiej przystosowane do zmian klimatycznych oraz kryzysów gospodarczych, poprzez podejmowanie działań na rzecz ochrony zasobów naturalnych, ekologicznej produkcji rolnej oraz skracania łańcuchów dostaw,

– bardziej zamożne obszary wiejskie, dzięki dywersyfikacji działalności gospodarczej do innych sektorów, mających wpływ na poprawę wskaźników zatrudnienia.

Więcej informacji na temat długoterminowej wizji obszarów wiejskich do roku 2040 pod adresem:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0345&from=EN>

#### *Strategia metanowa Unii Europejskiej:*

Przyjęta w październiku 2020 roku nowa strategia określa środki, które mają wpłynąć na stałe ograniczenie wydzielania metanu do atmosfery w Europie. Działania legislacyjne mają obejmować sektor rolnictwa, energetyki i odpadów, które odpowiedzialne są za niemal 95% globalnego poziomu emisji metanu do atmosfery. Unijna strategia w zakresie emisji wytwarzanych przez sektor rolny ma promować działania ukierunkowane na ich ograniczenie przy wsparciu Wspólnej Polityki Rolnej oraz usprawnieniu systemu raportowania emisji dla tego obszaru. Wskazuje się, że zdecydowany nacisk ma być położony na rozwój praktyk i technologii ukierunkowanych na zarządzanie hodowlą oraz dietą zwierząt, a także wykorzystywanie pozostałości rolniczych, które mogą posłużyć za surowiec do produkcji biogazu, biochemikaliów i biomateriałów.

Więcej informacji na temat strategii metanowej UE:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0663>

#### *Strategia leśna Unii Europejskiej 2030:*

Opublikowana w lipcu 2021 roku nowa strategia leśna UE, wpisująca się w Europejski Zielony Ład, stanowi kolejne narzędzie do osiągnięcia celu stałego obniżenia poziomu emisji gazów cieplarnianych do środowiska naturalnego o co najmniej 55% do roku 2030. Główne cele strategii obejmują mapowanie i ścisłą ochronę lasów pierwotnych i starodrzewów, posadzenie 3 miliardów drzew do 2030 roku, prawne zobowiązanie państw członkowskich do odbudowy zniszczonych ekosystemów, a także stworzenie prawodawstwa w kierunku monitorowania, zbioru i raportowania danych dotyczących terenów zalesionych.

Komisja Europejska proponuje zabezpieczenie w ramach WPR nowych środków wymiany informacji na temat dobrych praktyk w zakresie interwencji dedykowanych lasom. Podkreśla się również kontynuację wsparcia finansowego oferowanego przez Nową Wspólną Politykę Rolną na lata 2023-2027, które zwiększy elastyczność przy opracowywaniu interwencji, zgodnie z indywidualnymi potrzebami i specyfiką państw członkowskich, przy jednoczesnym powiązaniu zastosowanych środków z celami EGD oraz krajowymi politykami leśnymi. Komisja Europejska zachęca kraje Wspólnoty w indywidualnych zaleceniach w zakresie



planów strategicznych WPR do należytego uwzględniania potrzeb sektora leśnictwa, w tym przede wszystkim zrównoważonej gospodarki leśnej i ponownego zalesiania.

Więcej na temat strategii leśnej UE 2030:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0572&from=PL>

W wydarzeniu wzięło udział ok. 40 osób.

## **2. Spotkanie pt. „Fundusze UE 2021-2027 – Polska. Szanse, źródła, zasady”**

W dniu 8 listopada z inicjatywy Województwa Świętokrzyskiego Dom Polski Wschodniej w Brukseli wraz ze Stowarzyszeniem Polskich Pracowników Instytucji Międzynarodowych Network PL zorganizował spotkanie pt. „Fundusze UE 2021-2027 – Polska. Szanse, źródła, zasady” z udziałem Jana Olbrychta Posła do Parlamentu Europejskiego, Moniki Groszkowskiej Kierownika Wydziału Polityki Regionalnej i Spójności Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE oraz Witolda Willaka Zastępcy Kierownika Wydziału Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej.

Dyskusja nt. funduszy europejskich dla Polski na lata 2021-2027 skupiła się wokół trzech głównych filarów: źródeł finansowania dla Polski w ramach poszczególnych polityk i instrumentów europejskich; szans, jakie te środki stwarzają dla rozwoju Polski w kolejnych latach oraz zasad, które warunkują pełny dostęp do wszystkich kopert finansowych. Witold Willak, z DG Regio, przedstawił główne założenia i warunki dostępu do środków UE dla Polski. Poseł Jan Olbrycht, trzykrotny laureat nagród MEP Awards, przyznawanych przez „The Parliament Magazine”, opowiedział o kulisach negocjacji budżetowych na poziomie Parlamentu Europejskiego i scenariuszach towarzyszących procesowi przyjmowania finalnej wersji Wieloletnich Ram Finansowych UE oraz pakietu pomocowego Next Generation EU. Monika Groszkowska ze Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE, omówiła główne priorytety negocjacyjne Polski, a także obszary i kierunki rozwojowe, dla których kryterium sukcesu będzie efektywne i przemyślane użycie środków UE. W czasie spotkania omawiano kwestie finansowe z zakresu całego pakietu funduszowego dla Polski, czyli polityka spójności, Krajowy Plan Odbudowy oraz Just Transition Fund. Nasi eksperci przedstawili m.in. aktualną politykę Unii Europejskiej w okresie pandemii koronawirusa oraz politykę na kolejne lata. Polska przekazała do Komisji Europejskiej swój Plan Odbudowy i oczekuje jego akceptacji i przekazania finansów niezbędnych do walki z kryzysem gospodarczym i społecznym. Podstawowym celem tej walki jest ratowanie życia i zdrowia ludzi i zahamowanie nasilających się tendencji kryzysu ekonomiczno-gospodarczego. Wsparcie finansowe udzielane w ramach przyjętego instrumentu musi koncentrować się na działaniach służących odbudowie rynków pracy i ochrony socjalnej, a także systemów opieki zdrowotnej, służących ożywieniu potencjału zrównoważonego wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Temu ma służyć Next Generation EU. Ten instrument przewiduje 750 mld euro. W ramach KPO powinniśmy otrzymać ok. 60 mld euro, w tym w formie dotacji ok. 24 mld euro, pozostała część to pożyczki. Potrzebujemy jak najszybszego wsparcia finansowego, aby nie dopuścić do głębokiego kryzysu.

W spotkaniu wzięło udział 40 osób.



### **III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA**

#### **1. Korpus Solidarności ponad granicami**

Komisja Europejska opublikowała zaproszenie do składania wniosków w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności na 2022 r. Europejski Korpus Solidarności to unijny program finansowania przeznaczony dla osób młodych, które chcą zaangażować się w działania solidarnościowe w różnych dziedzinach, takich jak pomoc osobom znajdującym się w niekorzystnej sytuacji lub zaangażowanie na rzecz zdrowia i środowiska w całej UE i poza jej granicami.

W zaproszeniu tym wprowadzono też możliwość udziału uczestników w operacjach pomocy humanitarnej na całym świecie, aby rozwijać solidarność między organizacjami i wolontariuszami w państwach UE oraz wśród ludzi i społeczności spoza Unii. Ten nowy komponent projektów międzynarodowych nosi nazwę Europejskiego Ochotniczego Korpusu Pomocy Humanitarnej.

W ramach tego zaproszenia udostępniono prawie 139 mln euro. Ma to przyczynić się do poszerzenia spektrum działań solidarnościowych dostępnych dla młodych ludzi podczas Europejskiego Roku Młodości 2022. Ze środków tych będzie finansowany wolontariat, projekty solidarnościowe realizowane przez młodzież, zespoły na obszarach priorytetowych koncentrujące się na promowaniu zdrowego stylu życia i ochronie dziedzictwa kulturowego oraz Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej. Całkowity budżet programu Europejskiego Korpusu Solidarności na lata 2021–2027 wynosi 1 mld euro. W ciągu siedmioletniego okresu trwania ten unijny program umożliwi co najmniej 270 tys. młodych ludzi udział w działaniach solidarnościowych.

Program umożliwia młodym ludziom wniesienie znaczącego wkładu w życie społeczne i zdobycie cennego doświadczenia i nowych umiejętności. Udział w działaniach w zakresie społecznym otwarty jest dla osób w wieku od 18 do 30 lat, zaś w działaniach w zakresie międzynarodowej pomocy humanitarnej – dla osób w wieku od 18 do 35 lat.

Europejski Korpus Solidarności wspiera priorytety polityczne UE i angażuje organizacje i młodych ludzi w projekty mające na celu ich realizację. Program:

- promuje włączenie społeczne i różnorodność oraz ma na celu zapewnienie wszystkim młodym ludziom równego dostępu do możliwości oferowanych przez Europejski Korpus Solidarności;
- wspiera projekty i działania mające na celu ochronę, zachowanie i poprawę stanu siedlisk przyrodniczych i środowiska, zwiększenie świadomości na temat zrównowazenia środowiskowego oraz umożliwienie zmiany zachowań;

- przyczynia się do transformacji cyfrowej poprzez wspieranie projektów i działań, które mają na celu podnoszenie umiejętności cyfrowych, rozwijanie kultury informatycznej i rozumienie zagrożeń i możliwości związanych z technologią cyfrową,
- angażuje i wzmacnia pozycję młodych ludzi, aby mogli aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym i stać się prawdziwymi decydentami.

Młodzi ludzie, którzy chcą zaangażować się w działania w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności, powinni zarejestrować się na portalu Europejskiego Korpusu Solidarności, gdzie mogą wyszukiwać organizacje wdrażające projekty. Zarejestrowane na portalu Europejskiego Korpusu Solidarności grupy młodych osób mogą także ubiegać się o finansowanie prowadzonych przez siebie projektów solidarnościowych.

Każdy podmiot publiczny lub prywatny może ubiegać się o finansowanie działań w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności. Organizacje takie muszą uzyskać znak jakości poświadczający, że są one w stanie prowadzić wysokiej jakości działania solidarnościowe zgodnie z zasadami, celami i wymogami programu. Mogą one składać wnioski z pomocą agencji krajowych Europejskiego Korpusu Solidarności mieszczących się we wszystkich państwach członkowskich UE i państwach trzecich stowarzyszonych z programem lub – w przypadku działań scentralizowanych – z pomocą Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA).

Zaproszenie do składania wniosków dotyczących wolontariatu i projektów solidarnościowych planowanych na dany rok jest otwarte do dnia 23 lutego, a dla projektów planowanych na kolejny rok — do dnia 4 października.

Więcej na: [https://ec.europa.eu/poland/news/211117\\_eks\\_pl](https://ec.europa.eu/poland/news/211117_eks_pl).

## **2. Konkurs filmowy „Postaw na słońce”**

Skrzyknij kolegów i koleżanki z klasy, przygotujcie film edukacyjny o odnawialnych źródłach energii i grajcie o nagrody!

Celem projektu jest upowszechnienie wiedzy na temat korzyści środowiskowych i ekonomicznych, jakie daje wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE), a w szczególności ogniw fotowoltaicznych.

Adresatami projektu są uczniowie klas 7 i 8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych. Jedną szkołę może reprezentować w konkursie dowolna liczba zespołów złożonych z 5 uczniów i opiekuna.

Konkurs polega na zrealizowaniu 6 zadań związanych z wyborem tematu filmu, przygotowaniem materiału, zrealizowaniem zdjęć oraz wypromowaniem filmu w mediach społecznościach. Celem filmów powinno być omówienie zasad działania i pozytywnego wpływu mikroinstalacji OZE na środowisko i budżet domowy.

Pula nagród w konkursie wynosi 5 tys. złotych. Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest zarejestrowanie zespołu na stronie konkursu w terminie do 7 grudnia 2021 roku.

Więcej na: <https://www.eurodesk.pl/konkursy/konkurs-filmowy-postaw-na-slonce>.

### **3. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń**

#### **Termin składania wniosków 6-12-2021**

##### **Projekty na rzecz praw człowieka, włączania grup zmarginalizowanych, przeciwdziałania zmianom klimatycznym i/lub promowania praworządności**

Nabór wniosków o granty do 20.000 dolarów na programy, których celem jest zaangażowanie młodych osób w lokalne inicjatywy prospołeczne.

Fundator: Ambasada Stanów Zjednoczonych

<https://www.eurodesk.pl/granty/projekty-na-rzecz-praw-czlowieka-wlaczania-grup-zmarginalizowanych-przeciwdzialania-zmianom-klimatycznym-i-lub-promowania-praworzadnosci>

#### **Program stypendialny EIFFEL 2022-2023**

Prestiżowy program stypendialny francuskiego Ministerstwa Europy i Spraw Zagranicznych dla najzdolniejszych studentów zagranicznych.

Koordinator: Campus France Pologne

<https://www.eurodesk.pl/granty/program-stypendialny-eiffel-2022-2023>

#### **Termin składania wniosków 15-12-2021**

##### **Stypendium dla młodzieży im. Hesja Gumprichta**

Program stypendialny dla uzdolnionej młodzieży w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.

Fundator: Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

<https://www.eurodesk.pl/granty/stypendium-dla-mlodziezy-im-hesia-gumprichta>

##### **Szkoły Zjednoczonego Świata – nauka w liceum za granicą**

Program stypendialny Towarzystwa Szkół Zjednoczonego Świata im. prof. Pawła Czarotoryskiego, umożliwiający dwuletnią naukę w szkołach UWC zakończoną maturą brytyjską lub międzynarodową.

Fundator: Towarzystwo Szkół Zjednoczonego Świata im. prof. Pawła Czarotoryskiego

<https://www.eurodesk.pl/granty/szkoly-zjednoczonego-swiata-nauka-w-liceum-za-granica>

**Termin składania wniosków 20-12-2021**

**Program wymiany studentów, doktorantów i naukowców**

Program wymian dla studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich reprezentujących wszystkie dziedziny nauki.

Fundator: Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej (NAWA)

<https://www.eurodesk.pl/granty/program-wymiany-studentow-doktorantow-i-naukowcow->

**Termin składania wniosków 31-12-2021**

**Erasmus+ dla młodych przedsiębiorców**

Europejski program wymiany dla przedsiębiorców

<https://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-dla-mlodych-przedsiębiorcow>

**Departament Współpracy Międzynarodowej**

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1

10-562 Olsztyn

e- mail: [dwm@warmia.mazury.pl](mailto:dwm@warmia.mazury.pl)

tel.: 89 52 19 820

Twitter: <https://twitter.com/dwmwarmia>

